

Heinolan, Hartolan ja Sysmän ympäristönsuojeluviranomaisen taksat 19.2.2026 alkaen
ympltk 18.02.2026 § 12
1396/02.05.00.00/2025

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta päättää 1. hyväksyä liitteenä olevan Heinolan, Hartolan ja Sysmän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan ja 2. että taksat tulevat voimaan muutoksenhausta huolimatta 19.2.2026 alkaen.
Toimivalta	Hallintosääntö (3.2.2026 alkaen) 23 §
Valmistelija	ympäristönsuojelutarkastaja Kristiina Myller, p. 050 565 1397, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Heinolan, Hartolan ja Sysmän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksat on päivitetty edellisen kerran vuonna 2020. Taksat (Heinolan kaupungin lupa- ja valvontalautakunta 15.4.2020 § 24; Sysmän kunnan tie- ja lupajaosto 16.3.2020 § 8; Hartolan ympäristölautakunta 4.5.2020 § 33) pohjautuvat pitkälti tunti hinnoitteluun ja kiinteitä maksuja oli määritetty lähinnä valvontatoimenpiteille ja vakuuksien käsittelylle. Maksutulojen ennakoitavuuden ja laskutuksen selkeyden takia on kuitenkin perusteltua käyttää suoritekohtaisia maksuja, jotka perustuvat käsittelyn keskimääräiseen keston. Se on myös toiminnanharjoittajien kannalta tasapuolisempaa, koska silloin maksut eivät ole riippuvaisia yksittäisen viranhaltijan ajankäytöstä. Päivitettyyn taksaan on jätetty tuntihintaiset maksut vain sellaisten asioiden käsittelyyn, joiden vaatima työmäärä ja laajuus ovat hyvin tapauskohtaisia, eikä niille ole mielekästä määritellä tarkasti kiinteää maksua. Tämän lisäksi tiettyjen asioiden käsittely on edelleen tuntihintaista, mutta niille on määritetty vähimmäiskäsittelyaikaan perustuva minimihinta. Taksa mahdollistaa myös kiinteähintaisten maksujen korottamisen tai alentamisen, mikäli käsittelyn laajuus ja vaatima työmäärä on merkittävästi tavanomaista suurempi tai pienempi. Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Taksan maksuperusteita ei ole muutettu ja taksan sisältö on perusteltu kokonaisuudessaan jäljempänä. Hartolan ja Sysmän kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen taksat ovat olleet jo aiemmin yhteneväiset Heinolan ympäristönsuojelun taksan kanssa (kuten

soveltamisalan, määräytymisperusteen, omakustannusarvon, käsittely-, lisä- ja valvontamaksujen sekä maksun perimisen osalta).

Samalla on tarkasteltu ja päivitetty uusi omakustannusarvo, joka perustuu vuoden 2026 ympäristönsuojelun talousarvioon. Uusi omakustannusarvo (tuntihinta) on 60 euroa. Aikaisempi omakustannusarvo on ollut 53 euroa, eikä siihen ole tehty muutoksia yli 10 vuoteen. Tämän lisäksi taksaan on lisätty vesiliikennelain (782/2019) mukaisten asioiden käsittely, sillä 1.6.2020 voimaan tullen lain 106 §:n mukaan kunta saa periä maksun edellä mainitussa pykälässä tarkoitetuista luvista. Taksaan on lisätty myös vesihuoltolain (muutos 1087/2025, voimaan 1.1.2026 alkaen) 11 a §:n mukaisesti vapautushakemuksen käsittelystä perittävä maksu.

Ympäristölautakunta toimii yhteisenä ympäristönsuojeluviranomaisena Heinolan kaupungin lisäksi myös sopimuskuntien (Hartola, Sysmä) osalta. Ympäristölautakunnan hyväksymä uusi ympäristönsuojeluviranomaisen taksa on voimassa myös näiden kuntien alueella. Taksapäätös korvaa aiemmin voimassa olleet ympäristönsuojelun taksat (Heinola: Ympäristönsuojelun taksa 1.5.2020 alkaen, Heinolan kaupungin lupa- ja valvontalautakunta 15.4.2020 § 24; Sysmä: Ympäristönsuojelun taksa 1.4.2020 alkaen, Tie- ja lupajaosto 16.3.2020 § 8; Hartola: Ympäristönsuojelun taksa 4.5.2020 alkaen, Ympäristölautakunta 4.5.2020 § 33).

Ympäristönsuojeluviranomaisen päivitetty taksa on esityslistan liitteenä (Heinolan, Hartolan ja Sysmän ympäristönsuojelun palvelutaksa). Oheisaineistoissa on nähtävillä ympäristönsuojelun aiemmat taksat vuodelta 2020 sekä versio, jossa taksan tekstisiosion muutokset ovat nähtävillä.

Perustelut

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan kunnan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Heinolan kaupungin hallintosäännön (3.2.2026 alkaen) 23 §:n mukaan lautakunnan tehtävänä on päättää valtuuston asettamien periaatteiden mukaisesti suoritteista ja niistä perittävistä asiakasmaksuista sekä muista lautakunnan alaisen toiminnan maksuista. Heinolan valtuusto on tehnyt 5.2.2018 päätöksen Heinolan kaupungin julkisoikeudellisten ja yksityisoikeudellisten maksujen maksuperusteista. Maksut jaetaan kolmeen maksuluokkaan:

A. Maksun suuruus vastaa vähintään suoritteen omakustannushintaa

B. Maksun suuruus edustaa suoritteen omakustannushintaan nähden tuntuva korvausta, mutta on kuitenkin sitä alhaisempi

C. Maksun suuruus on vähäinen suhteessa suoritteen omakustannushintaan (enintään puolet), maksun osuus palvelun rahoituksessa ei ole merkittävä, mutta usein sillä on merkitystä kysynnän ohjaamisessa.

Ympäristönsuojeluviranomaisen maksut ovat ensisijaisesti maksuluokassa A, mutta ympäristönsuojeluviranomaisen kunnalle perittävät maksut voivat vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Lisäksi sekä ympäristönsuojelulaki (527/2014) että jätelaki (646/2011) määräävät, että mikroyrityksiltä perittävien valvontamaksujen on oltava kohtuullisia ottaen huomioon toiminnan laajuus ja luonne. Tältä osin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontamaksut ovat maksuluokassa B.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan "Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun:

- 1) tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;
- 2) laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;
- 3) 169 §:n mukaisista tarkastuksista, jotka johtavat kehotuksen, määräyksen tai kiellon antamiseen sekä niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen määräyksen, kehotuksen tai kiellon noudattamisen valvomiseksi;
- 4) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;--."

Jätelain (646/2011) 144 §:n mukaan "Kunnan viranomainen voi periä maksun:

- 1) tämän lain mukaisen ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;
- 2) 124 §:ssä tarkoitetuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista, jotka perustuvat 124 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin suunnitelmiin;
- 3) tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 75, 125 ja 126 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi.

Tämän lisäksi muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä vireillepanijalta maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Kunta voi periä maksun myös maastoliikennelain (1710/1995) 30 §:n ja vesiliikennelain (782/2019) 106 §:n mukaan kyseisissä pykälissä tarkoitetuista luvista. Vesilain (587/2011) 18 luvun 12 §:n mukaan asian käsittelystä lupaviranomaisessa ja valvontaviranomaisessa voidaan periä maksu ja kunnalle perittävän maksun suuruus määrätään kunnan hyväksymän taksan mukaisesti. Merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 13 luvun 1 §:n mukaan kunnalle perittävän maksun perusteista määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Vesihuoltolain (119/2001) 11 a §:n mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun 11 §:ssä tarkoitetun vapautushakemuksen käsittelystä.

Ympäristönsuojeluviranomaisten neuvoista, ohjeista, opastuksesta ja yleisestä tiedottamisesta ei peritä maksua, jos niistä aiheutuu vain vähäisiä kustannuksia. Myös yleinen laillisuusvalvonta ja tarkastustoiminta on maksutonta.

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksan maksut perustuvat luvan, ilmoituksen, muun asian käsittelyn tai valvontatoimenpiteen keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka sisältää käsittelystä aiheutuneet kokonaiskustannukset. Kunnalle perittävä maksu voi vastata korkeintaan käsittelystä aiheutuneita kokonaiskustannuksia. Kokonaiskustannuksiin sisältyvät erilliskustannusten lisäksi käsittelyn aiheuttama osuus hallinto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista viranomaisen yhteiskustannuksista. Kustannukset sisältävät ympäristötoimen henkilöstön palkat sivukuluineen ja muut henkilöstökorvaukset, muiden palveluiden ostot, yksikön aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset ja sisäiset vuokrat, muut menot ja hallinnon vyörytykset. Toimialalautakunnan menot huomioidaan myös omakustannusarvon laskennassa. Omakustannusarvo perustuu vuoden 2026 talousarvion ympäristönsuojeluviranomaisen budjetoituihin toimintakuluihin.

Maksutaulukon maksut perustuvat asian käsittelyn arvioituun keskimääräiseen työmäärään ja keston. Perittävät maksut muodostuvat siis omakustannusarvon (tuntihinnan) sekä käsittelyn työmäärän (tuntimäärän) tulosta. Tämän lisäksi maksuihin lisätään kuulemis- ja tiedotuskustannukset sekä mahdolliset muut asian käsittelyyn liittyvät maksut kuten lausuntojen, selvitysten ja kuulemistilaisuuksien kulut. Tiettyjen tuntihintaisten asioiden käsittelyyn on esitetty tavanomaiseen vähimmäiskäsittelyaikaan perustuva vähimmäishinta, jotta asiakkaille on selkeästi nähtävillä, miten paljon tuntihintaisten päätöksen vähintään maksavat. Lupien, rekisteröintien, ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelyajat ja työmäärät perustuvat arvioon ja tämän lisäksi niitä on suhteutettu maakunnalliseen sekä valtakunnalliseen tasoon. Valmistelussa on myös hyödynnetty Kuntaliiton ohjeistusta ympäristönsuojeluviranomaisen taksan laadinnasta.

Valvontatoimenpiteiden maksut sisältävät valvontasuunnitelmaan ja -ohjelmaan perustuvat maksut sekä rikkomuspohjaiset maksut. Valvontatoimenpiteisiin sisältyvät ennakkovalmistelu, keskimääräinen matka-aika, varsinainen tarkastus, tarkastuskertomuksen laadinta, toiminnanharjoittajan toimittamien raporttien läpikäynti sekä muu tarkastuksen aiheuttama jälkityö. Taksa mahdollistaa maksun korottamisen ja alentamisen erityistilanteissa, joissa taksan noudattaminen johtaa, asian käsittelyn luonne ja laajuus huomioiden, kohtuuttoman suureen tai pieneen maksuun. Taksassa on huomioitu myös ympäristönsuojelulain (527/2014) 206 §:ssä ja jätelain (646/2011) 144 a §:ssä edellytetty mikroyritysten valvontamaksujen kohtuullistaminen.

Jätelaki (646/2011) 144 § 2 mom, 144 a §
Vesiliikennelaki (782/2019) 106 § 2 mom
Maastoliikennelaki (1710/1995) 30 § 4 mom
Vesilaki (587/2011) 18 luku 12 § 2 mom
Merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009) 13 luku 1 § 1 mom
Vesihuoltolaki (119/2001) 11 a §

Esityslistan liitteenä on Heinolan, Hartolan ja Sysmän
ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 19.2.2026 alkaen.

Tiedoksianto

virallinen ote

Sysmän kunnan kirjaamo
Hartolan kunnan kirjaamo
litin kunnan kirjaamo

sähköposti

kaupunkiympäristöjohtaja
Heinolan rakennusvalvonta